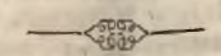
№ 209. Środa 12. Września 1855. Rok Gazecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Wiédeń, 6. września. Dnia 7. września 1855 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XXXII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 145. Rozporządzenie cesarskie z dnia 6. sierpnia 1855, którem się niższo-austryacka miara i waga w królestwach Galicyi i Lodomeryi, Wielkiem księztwie Krakowskim i w księztwie Bukowiny ogłasza jedynie prawną miarą i wagą.

Nr. 146. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 20. sierpnia 1855 — obowiązujące kraje koronne: Niższą i Wyższą Austryę, Salzburg, Styryę, Karyntyę, Krainę, Tyrol, Czechy, Morawię i Szlask, — względem wyznaczenia prawnego procentu dla ubogich przy licytacyach dobrowolnych.

Nr. 147. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 21. sierpnia 1855, prawomocne dla objętych w powszechnym celnym związku krajów koronnych — względem wyniesienia austryacko-pobocznego celnego urzędu II klasy Ehrwald w Griessen w królestwie Bawarskiem, na poboczny celny urząd I. klasy.

Nr. 148. Dekret ministerstwa finansów z 21. sierpnia 1855, — obowiązujący wszystkie kraje koronne — względem stęplowej powinności płatniczej książeczki dwóch c. k. zakładów asekuracyjnych od wzajemnych szkód pożaru w niższej i środkowej Austryi tudzież sposobu płacenia należytości.

Nr. 149. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 26. sierpnia 1855 — prawomocne dla wszystkich krajów koronnych, w których jest obowiązującą powszechna ustawa górnicza z 23. maja 1854, — względem częściowej zmiany ustawy o daninach górniczych z dnia 4. października 1854.

Nr. 150. Rozporządzenie najwyższej władzy policyjnej z 29. sierpnia 1855, — obowiązujące cały obwód państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, — którem się w porozumieniu z ministerstwami spraw wewnetrznych i sprawiedliwości, prawomocność cesarskiego rozporządzenia z dnia 11. maja 1854 nr. 120 dziennika ustaw państwa, w miarę §. 9 regulaminu karnego procesu, rozciąga na dyrekcye policyi w Koszycach i Wielkim Warazdynie w królestwie Wegier.

Nr. 151. Dekret ministerstwa finansów z 1. września 1855, — obowiązujacy objęte w powszechnym celnym związku kraje koronne, — względem uwolnienia od cła handlu produktami kopalni rządowych z c. k. spedycyjnego urzędu w Wenecyi.

Nr. 152. Rozporządzenie ministeryów sprawiedliwości i finansów z dnia 6. września 1855 — prawomocne dla wszystkich krajów koronnych, z wyjatkiem Pogranicza wojskowego, — którem sie nakazuje, że w razie odkrycia fałszywej monety, mają sądy karne ze wszystkich krajów koronnych po skończonej procedurze karnej przesłać bezpośrednio do c. k. głównej mennicy w Wiédniu wszystkie fałsyfikaty wraz z innemi odnośnemi do tego przedmiotami.

Z tym zeszytem będzie wydany i rozesłany także spis osnowy wydanych w miesiącu sierpniu 1855 zeszytów dziennika ustaw państwa.

Z wyszłego dotychczas jeszcze niekompletnie w romańsko-niemieckim podwójnem wydaniu roku 1850 dziennika ustaw państwa wydano i rozesłano dnia 4 sierpnia 1855 XCVII.; dnia 8. sierpnia 1855 LXI., a dnia 28. sierpnia 1855 XXV. i LV. zeszyt.

Sprawy krajowe.

(Nowiny Dworu. — Br. Doblhoff przybył. — Jenerał-major Schmerling wraca do Frankfurtu. — Hr. Jerzy Esterhazy ambasadorem do Prus.)

Wiédeń, 8. września. Ich MM. Cesarz i Cesarzowa spodziewani byli wczoraj w Ischl. Jej cesarzew. Mość Arcyksiężniczka Zofia, córka Ich ces. Mości, przybyła tam właśnie.

Jego cesarzew. Mość, Arcyksiążę Albrecht wyjechał przedwczoraj do Styryi i spodziewany za kilka dni z powrotem w Weilburgu.

— Ces. ambasador przy król. niederlandzkim dworze Antoni baron Doblhoff-Dier przybył tu przedwczoraj i udał się na dobra swe do Weikersdorf pod Badenem.

— C. k. jenerał-major i prezes wojskowej komisyi związku p. Schmerling wyjechał wczoraj z powrotem do Frankfurtu.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 23. sierpnia r. b. zawierzytelnionego dotychczas przy król. hiszpańskim dworze byłego nadzwyczajnego ambasadora i pełnomocnego ministra, hrabię Jerzego *Esterhazy* mianować w tym samym charakterze przy Jego Mości królu Prus.

Hiszpania.

(Subskrypcya na pożyczkę w połowie doszła. — Pensye wdowom po sędziach. — Spokojność w koloniach. — Bandy w Sierrze del Paular. — Kapitan Katalonii dogodny rządowi. — Sprawy wewnętrzne polepszają się. — Seminarya duchowne zostają. — Usunięcie z urzędu za niechęć. — Kuba spokojna. — Sprostowanie w „Jour. de Madrid“ względem oświadczenia królowy.)

Independance belge podaje następującą depeszę telegraficzną z Madrytu z dnia 5. września: Subskrypcye dobrowolne na nową pożyczkę 230 milionów realów wynoszą dziś 116 milionów. — Nowy budżet obejmować będzie pensye dla wdów po sędziach. — Jeneralny kapitan wysp filipińskich donosi pod dniem 5. lipca, że na koloniach zupełna panuje spokojność.

Gazeta madrycka pisze: Słychać, że banda złożona z dwudziestu osób pojawiła się w Sierra del Paular, (w prowincyi Segowii). Rezydencya królewska San Ildefonso ledwie pół mili oddalona jest od tego miejsca. Władze w La Granja użyły natychmiast stosownych środków, by zapobiedz niepokojom.

— Depesza z Madrytu z d. 3. września tak opiewa: „Pogłoska, jakoby jenerał *Zapatero*, jeneralny kapitan Katalonii miał być kim innym zastąpiony, jest bezzasadna, owszem *Zapatero* dogodnym jest rządowi. — Powstańcy katalońscy ścigani usilnie rozpraszają się. — Dochody kasy państwa w lipcu szły dobrze.“

— *Correspondencia autografa* zaprzecza, jakoby rząd miał zamiar znieść zupełnie seminarya duchowne.

Ministeryum zajmuje się prośbą infanta Don Enrique, w której podał o przywrócenie godności i praw nadanych mu łaską Jej Mości królowej.

— *Gaceta* donosi, że administrator finansów w Arense, Don Tomar Garcia del Real i pierwszy inspektor finansów Don Nikolas Gabanas zostali usunięci z swych posad za niedbałe urzędowanie podczas robót przygotowawczych do dobrowolnej pożyczki 230 milionów realów.

— Doniesienia z Kuby sięgające po d. 28. lipca są bardzo pomyślne. Panuje na wyspie zupełna spokojność.

— Pewien dziennik hiszpański podał w korespondencyi z Rzymu wiadomość, że jenerał Prim ma dowodzić wojskiem hiszpańskiem w Krymie lub w Besarabii. Królowa ustępując naleganiom swych ministrów zaprotestowała przeciw przedłożonemu Jej projektowi.

Journal de Madrid prostuje drugą część tego doniesienia pisze:

„Możemy zapewnić, że królowa Izabela nie protestowała. Pojmuje zanadto dobrze niezmierne korzyści, jakie narod hiszpański mieć będzie z przystąpienia do przymierza przeciw Rosyi, azeby się miała temu choćby najmniej sprzeciwiać. Przeciwnie zezwoliła zupełnie na powziętą w tym względzie uchwałę rady ministrów.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Rzeczy z muzeum w Kerczu nadesłane.)

Londyn, 4. września. Familia królewska przybędzie jutro do Londynu, a pojutrze zrana uda się w podróż do Szkocyi. W Edinburgu przenocuje królowa, a w piątek po południu przybędzie do Balmoral. Minister spraw wewnętrznych Sir George Grey pozostanie przy królowej, a za dni 14 zastąpi go lord Panmure, jeżli mu sprawy urzedowe na to pozwolą. Lord Palmerston, który w ostatnich dniach bawił w Osborne, wrócił znowu do stolicy.

— Z muzeum w Kerczu nadesłano do Southamptonu wiele rzeczy do zbioru; składają się w większej części ze starych monet, naczyń glinianych i metalowych, waz, lamp, flaszek, dzbanków na wodę i na łzy roboty etruskiej, greckiej i rzymskiej.

Francya.

(Poczta paryska. — Nowiny dworu. — Nominacya jenerała Espinasse. — Posyłki do Krymu. — Jeńce rosyjscy. — Dar Królowej na korpus policyi. — Upominek księciu Albertowi. — Koszta festynu. — Składka na rzecz armii. — Ostrzeżenie Żerantów. — Pomnożenie powozów najemnych. — Translokacya wojsk. — Wybory w Korsyce. — Napływ i obrót pieniężny w Paryżu.)

Paryż, 6. września. Książę Napoleon wyjechał dziś w południe z Paryża na kilka dni do Normandyi. Siostra Jego Cesarzewiczowskiej Mości księżniczka Matylda odjechała równocześnie do Havre.

Jenerał Espinasse, komendant pierwszej brygady pierwszej dywizyi piechoty drugiego korpusu armii oryentalnej, mianowany został jenerałem dywizyi w 1szej sekcyi jeneralnego sztabu.

Z Tulonu i z Marsylii odchodzą ciągle nowe posiłki do Krymu, zaś z Oranu i z Algieru przestano już wysyłać wojska. Ośmdziesiąt jeńców rosyjskich transportowano przez Lugdun do Marsylii, zkąd odpłynąć mają do Krymu, gdzie będą wymienieni za jeńców francuskich.

Królowa Wiktorya zostawiła przy odjeździe 60.000 franków dla rozdania między korpus policyi paryskiej, a Cesarz kupił obraz pędzla malarza Meissennier, który na wystawie zwrócił szczególną uwagę księcia Alberta, za 6000 franków, i oddał go w upominek księciu.

Festyn w hotelu de ville kosztował przeszło 300.000, zaś oświetlenie i sztuczne ognie w Wersalu 163.000 franków.

Do ministeryum wojny wpłynęło dotychczas 2,362.518 franków na rzecz armii w Oryencie; lista ogółowa wykazuje prawie 8 milionów.

Dzisiaj wezwano żerantów dzienników tutejszych do dyrektora bezpieczeństwa publicznego w ministeryum spraw wewnętrznych. P. Collet Meygret prosił ich, żeby nadal podawali mowy Cesarza tylko według Monitora lub podań ministeryalnych.

W zbiorze ustaw ogłoszono dekret względem powozów najemnych, przezco niedostateczną liczbę ich (około 5000) pomnożono odrazu o 500, a nadto i o wygodniejszem ich urządzeniu pomyślano. — Zostająca pod wodzą jenerała Lafontaine dywizya armii wschodniej, złożona z 24go, 31go i 92go pułku liniowego, tudzież z 18go batalionu strzelców otrzymała rozkaz udania się do Lugdunu dla zastąpienia w obozie tamtejszym wojsk wysłanych na Marsylię do Krymu. Batalion strzelców wyruszył już z Metz, lecz nie wyprawiono go koleją żelazną. — *Journal de la Corse* donosi o ciekawym szczególe tej treści, że podczas wyborów komunalnych w Ajaccio utrzymało się kilka kandydatów z partyi opozycyjnej, a między tem i jeden adwokat, przeciw któremu wystąpił dziennik wspomniony z wielką żarliwością. — Liczba obcych podróżnych, którzy podczas odwiedzin Królowy angielskiej zjechali do Paryża, wynosiła około 750.000. Licząc wydatku dziennie po 20 franków w przecięciu na każdego z podróżnych, tedy napłynęło do Paryża w ciągu tych 10 dni około 150 milionów franków.

Szwajcarya.

(Minister rosyjski zjechał do Berna. — Urlop dany pułkownikowi Bundi.)

Poseł rosyjski przy federacyi szwajcarskiej baron Krudener przybył do **Berny** dnia 3. września z całem biurem legacyi, ale dnia 4go nie przedłożył jeszcze swych listów wierzytelnych prezydentowi rządu federacyjnego.

— Federacyjnemu pułkownikowi *Bundi*, który wstąpił do legii angielsko-szwajcarskiej, dano żądany urlop pod warunkiem, ażeby się stawił na przypadek zwołania wojska tego pod broń.

Włochy.

(Konkordat z Austryą. — Viale Prela Arcybiskupem i legatem w Bononii. — Zastępca jego w Nuncyaturze. — Opieszałe formowanie legii. — Plakaty podburzające.

Korespondent gazety powszechnej pisze z **Rzymu** pod dniem 26. sierpnia: Na dniu 20. b. m. oświadczył Ojciec święty podczas audyencyi: „Otrzymaliśmy wiadomość telegraficzną, że przedwczoraj o godzinie $1\frac{1}{2}$ został konkordat ratyfikowany w Wiédniu“. Za wiadomością telegraficzną pośpieszył natychmiast Monsignore Valenziani, audytor przy nuncyaturze w Wiédniu, i doręczył już 23go b. m. Ojcu świętemu w obecności Jego Eminencyi ministra Antonelli podpisany konkordat. Radość głowy kościoła odpowiada ważności tego zbawiennego wypadku, i by nadać jej jak najprędzej wyraz publiczny, przyśpieszył Ojciec święty wyznaczone pod koniec października konsystoryum na dzień 17. września. Wczoraj zrana nastąpiło mianowanie kardynała pronuncyusza Viale Prela arcybiskupem i legatem Bononii. Jak wiadomo, jest to jedna z najwyższych posad w państwie kościelnem, z którą połączony jest dochód w kwocie 24.000 szkudów. Rzeczywistym legatem jest oprócz arcybiskupa w Bononii tylko biskup w Ostii i Veletri, który naturalnie jest oraz i kardynałem. W mianowaniu tem upatrują nietylko dowód zupełnego uznania nadzwyczajnych zasług Jego Eminencyi kardynała Viale Prela około stosunków kościelnych w Niemczech i w Austryi w ogóle, a w szczególności we względzie zawartego konkordatu, ale także przyjażny wzgląd stolicy apostolskiej dla cesarskiego tronu w Austryi, że zarząd tego ważnego terytoryum sąsiedniego złożyła w ręce prałata tak ściśle zaprzyjaźnionego z Austryą. — Następcą kardynała Viale Prela w nuncyaturze wiedeńskiej ma być, jak słychać, teraźniejszy nuncyusz w Mnichowie Monsignore De-Luca.

— Do *Gazz. di Venezia* donoszą z Turynu z d. 31. z. m., że formowanie angielsko-włoskiej legii postępuje powoli; zdaje się, że zwerbowanych legionistów wysyłać będą do Malty dla ćwiczenia w broni.

Według doniesienia *Gazz. di Tortona* z dnia 29. z. m. były poprzybijane w tem mieście dnia 25. plakaty treści podburzającej.

Niemce.

(Traktat przyjaźni i handlu z Mexykiem. — Ostrzeżenie przed zabiegami propagandy rewolucyjnej.)

Usiłowaniom pruskiego jeneralnego konzula w Mexyku barona Richthofen udało się temi czasy, jak słychać z pewnością, przywieść do skutku zawarcie traktatu przyjaźni, handlu i żeglugi z republiką Mexykiem. Traktat ten zawarty i z osobna dla Prus i w imieniu państw związku celnego, został już z obu stron wykonany i otrzymał ratyfikacyę prezydenta republiki. Wymiana ratyfikacyi nastąpi więc niebawem, jak tylko reszta państw związku celnego nadeszle swe przyzwolenia.

Karlsruhe, 3. września. Badeńskie ministeryum spraw wewnętrznych wydało następujące ogłoszenie o zabiegach propagandy rewolucyjnej: „Szefom demokracyi w Londynie udało się, jak słychać, przywieść do skutku zjednoczenie wszystkich partyi. Na tajnem posiedzeniu, na którem zobowiązano się działać w spólnych zamiarach, naradzano się nad odezwą do wszystkich ludów europejskich; ale nim odezwa ta zostanie wydana we wszystkich językach, mają emisaryusze przewieźć osobne drukowane rozkazy do rozmaitych szefów na stałym lądzie. Uwiadamia się o tem wielko-książęce władze policyjne dla zaostrzenia czujności. A. A. d. Pr. Weitzel. Ronk“.

Rosya.

(Wyjazd pana Nesselrode za granicę. — Upadek handlu drobiazgowego. — Położenie właścicieli domów. — Pożary w Moskwie.)

Petersburg, 1. września. Jego Mość Cesarz dozwolił ministrowi spraw zagranicznych hrabiemu Nesselrode oddalić się na jakiś czas z Petersburga, i rozkazał oraz pod niebytność jego poruczyć sprawy tego ministeryum członkowi rady ministeryalnej tajnemu radzcy Malzow. — Z każdym dniem mnożą się w naszem mieście urzędowe rozpisania konkursów do majątku zbankrutowanych kupców, mianowicie trzeciego rzędu, którzy, jak wiadomo, trudnią się handlem drobiazgowym. Na dniu 30. sierpnia ogłoszono naraz 18 takich konkursów, co głównie przypisać trzeba brakowi zarobku wynikającego z stagnacyi handlu. Nie lepiej wiedzie się także właścicielom domów, których największe lokala stoją opróżnione, gdyż ci, którzy je zajmowali, po części zmuszeni są ograniczać się w wydatkach, a po części biorą udział w wojnie i ściągają do siebie swoje rodziny.

W **Moskwie** wybuchły w nocy z d. 18. na 19. sierpnia na kilku punktach miasta równocześnie znaczne pożary. Jeden pochłonął 67 budynków; szkoda, jaką drugi wyrządził, wynosiła 47.600 r. sr.

Turcya.

(Część wojska pozostaje w Krymie. — Roboty w arsenałach. — Książę Stourdza towarzyszy Omeromi Baszy. — Potoczne.)

Podług wiadomości z **Konstantynopola** z 30go z. m. pozostaną dwie dywizye Osmana i Sefera Baszy stanowczo w obozie na wzgórzach Bałakławy, i robią się już wszelkie przygotowania, by wojsko umieścić w namiotach zimowych i zaopatrzyć w ubiory futrzane. W arsenałach Konstantynopola pracują bez ustanku około okrętów wojennych; dwie nowe fregaty będą spuszczone z warsztatu i budują się nowe statki parowe. Dnia 21. z. m. przybyły do Bosforu szalupy kanonierskie i wybudowane w Toulonie i Southampton paropływy, które uzbrojone są moździerzami, i mają odpłynąć do Kamieszy. Książę Stourdza, teraz Mauchlis Basza, przybył 22. z Silistryi, i będzie towarzyszył Omerowi Baszy do Małej Azyi. O Churszydzie Baszy nie mówią już wcale, a jego towarzysz broni i niedoli Abdi Basza znajduje się w charakterze komisarza Porty w Warnie, zkąd wyprawia okrętami wojska tureckie w Azyi.

Azya.

(Przyjęcie posła rosyjskiego u dworu Szacha.)

— Z **Teheranu** donoszą, że jenerał Brussiłow, który miał uwiadomić Szacha perskiego o wstąpieniu na tron Cesarza Aleksandra, otrzymał dla Ramazanu dopiero na dniu 11. z. m. audyencyę, na której przyjmowano go z większemi jeszcze honorami, niż przepisują traktaty. Tego dnia był Szach zanadto osłabiony jeszcze długim postem i niemógł wiele mówić; ale na drugi dzień rozmawiał z jenerałem przeszło pół godziny.

Afryka.

(Koncesya kanału Suez. — Zapowiedziane konferencye inżynierów.)

Projekt kanalizowania cieśniny Suez zbliża się do urzeczywistnienia. Donoszą z Paryża, że p. Lesseps, któremu wicekról Egiptu nadał koncesyę na założenie kanału, ma zamiar zwołać w połowie października konferencyę inżynierów, którzy mają się naradzać nad środkami ku przeprowadzeniu tego przedsiębierstwa. Jakoż przesłał już zaproszenia kilku doświadczonym inżynierom rozmaitych państw europejskich. Mówią, że po odpowiednim wypadku tych obrad, uda się komisya wspomnionego kongresu do Egiptu, by na miejscu ułożyć szczegóły planu tego.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Niestałe powietrze powodem ustępu floty z-pod Kronsztadu. — Straty w Sweaborgu. — Blokada morza białego. — Załoga rosyjska. — Tama zupełna w handlu. — Konieczność powrotu floty.)

Korespondencye dziennika *Times* z eskadry pod Kronsztadem donoszą: „Pierwsze odwrotne poruszenie tej dywizyi floty nastąpiło juz. Od kilku tygodni staliśmy prawie o 3 mile w północno-zachodnim kierunku od latarni Tolbukhińskiej. Ze względu na niestałe powietrze było cokolwiek niebezpieczne znajdować się tak blizko portów nieprzyjacielskich, gdyż w razie burzy południowo-zachodniej mógł łatwo który z większych okrętów wpaść na mieliznę i rozbić się. By uniknąć takiego wypadku i nastręczyć zarazem ćwiczenie majtkom, rozwinęła flota żagle na dniu 20. z. m. o godzinie 10tej zrana i po kilkugodzinnem krażeniu zarzuciła kotwice w dwóch liniach o 8 mil w północno-zachodnim kierunku od latarni, w miejscu dość obszernem, które nieutrudnia wcale ścisłego przestrzegania blokady, i dozwala flocie w razie burzy wypłynąć śpiesznie na otwarte morze."

— Z Gdańska piszą do Gazety *Times* z d. 31. sierpnia. Według listu angielskiego ambasadora w Sztockholmie do admirała Dundasa stracili Rosyanie w Sweaborgu przeszło 2000 ludzi. Podczas explozyi dnia pierwszego w południe wyleciał w powietrze magazyn z całym zapasem bomb i 600 ludzi straciło przytem życie. Zniszczały wszystkie magazyny twierdzy z ogromnemi zapasami mazi, lin i innych przyborów okrętowych. Duży rosyjski liniowy okręt, który stał w wiodącym na północ wjeździe między obydwiema wyspami, stracił przez explozye cały bok jeden, prócz tego zginęło 14 do 15 rozmaitych innych statków stojących wśród bassenu warsztatowego.

— Podane w gazetach angielskich pismo prywatne z pokładu okrętu „Meander" należącego do angielskiej eskadry na białem morzu donosza pod d. 21. lipca, że eskadra blokująca tamuje zupełnie handel z Archangelem, Onegą i innemi małemi miejscami portowemi. Podczas gdy w roku 1854 odpłynęło Dźwiną 700 okrętów, odpłynęło w tym roku tyko 8, a i te tylko przemknęły się, że eskadra za późno przybyła. Rosyanie mają w Archangelu bryg o 12 małych działach, 10 szonerów i 20 łodzi kanonierskich i 60 ludzi załogi. Siła wojska w Archangelu ma wynosić 6000 ludzi. Na wyspie Mondygo jest maskowana baterya o 8 działach i 200 ludzi załogi. — Okręta blokady są tylko po koniec sierpnia zaprowiantowane, a jeźli okręt „Ariel" do Norwegii wysłany nie przywiezie nowych zapasów, będzie musiała eskadra opuścić swą stacyę, nim ją jeszcze powietrze do tego zmusi.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Depesza jenerała Simpson z 21. sierpnia. — Czynności oblężnicze. — Wzajemne nacisk. — Konieczność ataku. — Przysposobienia zimowe. — Skład teraźniejszy piechoty angielskiej.)

London Gazette podaje następującą depeszę jenerała Simson do ministra wojny:

„Pod Sebastopolem, 21. sierpnia. Milordzie! Niepodobno mi było w depeszy mej z 18. b. m. podać tak szczegółowy raport o udziale wojsk sardyńskich w bitwie nad Czerną, jak tego pragnąłem. Póżniej otrzymałem raport jenerała La Marmory i mam zaszczyt załączyć go do tej depeszy. — Liczba poległych i ranionych Rosyan jest na wszelki sposób większa, niż z początku przypuszczałem. — Przyzwolone zostało zawieszenie broni, by nieprzyjaciel mógł pogrzebać swych poległych i uprzątniono wielkie masy trupów. — Ogień sprzymierzonych bateryi był bardzo skuteczny i zasłaniał dostatecznie nasze roboty przeciw twierdzy. Pozwalam sobie załączyć listę naszych strat poniesionych od 17. do 19. b. m. (Polegli: 1 oficer, 1 sierzant i 33 szeregowców; ranieni zostali: 8 oficerów, 12 sierzantów, 2 tambory i 211 szeregowców). Major M. Gaban, z 93. pułku górali szkockich, o którym wspomniałem w depeszy mej z 11. b. m., że zaginął bez śladu, został, jak się dowiedziałem teraz, podczas ustawiania swych straży w przekopach niebezpiecznie raniony i pojmany. Mam zaszczyt i t. d. *James Simpson.*"

— Doniesienia z teatru wojny, otrzymane w Konstantynopolu d. 27. z. m. sięgają po d. 22. Do *Gazety Tryest.* donoszą ze stolicy Turcyi:

W obozie sprzymierzonych spodziewano się d. 19. nowego ataku. Francuzi i Piemontczycy podwoili przeto swoje forpoczty; atak jednakże nie nastąpił, a Rosyanie pozostali na zajmowanych wzgórzach w kierunku od Makenzie aż do Inkiermanu. W nocy można dokładnie rozróżniać ich ognie strażnicze. Tu i owdzie zstępują na równinę, gdzie często przychodzi do krwawych potyczek. W Czernie nazbierało się tyle trupów, że woda stała się nieprzydatną do picia.

Ogień na Sebastopol trwa bez przerwy; zresztą nie są także Rosyanie nieczynni. Strzelają często kartaczami, a szczególnie tam, gdzie spostrzegą ważniejszą robotę i wznoszą za wieżą Małakowa nowe fortyfikacye w formie serca. Szczególnie gwałtowny był ich ogień d. 21. na Redan. Anglicy ponieśli przy tej sposobności znaczne straty. Kapitan artyleryi Adfield poległ, a major artyleryi Henry ciężko ranny. W obozie niewątpiono, że nieprzyjaciel niebawem znowu uderzy i oczekiwano przeto z upragnieniem przybycia nowych posiłków z Konstantynopola. Brygada Sol wypocznie tylko dwa lub trzy dni w Kamieszy, a potem wyruszy nad Czernę.

Miasto Kamiesz z każdym dniem więcej się rozszerza. We wszystkich kierunkach wznoszą się baraki obok barak i powstają nowe ulice. Że armia w Krymie zimować będzie, uważają za rzecz niewątpliwą i urządzają przeto wszystko tak, by zapobiegać niedostateczuościom podobnym, jakie były zeszłej zimy. Brukują ulice, budują wodociągi i zbierają ogromne zapasy drzewa i żywności. Główna siła wojska pozostanie pod Sebastopolem, ale i tam zastąpią namioty barakami. Reduty naokoło Kamieszy będą niebawem uzbrojone i wszystko wskazuje na to, że Kamiesz stanie się niebawem ważnem miejscem składowem. W Kamieszy widać mało rannych, prawie wszystkich wysyłają do Bałakławy, która leży bliżej obozu Czerny.

— Według najnowszych doniesień z obozu angielskiego podzieloną jest teraz pichota armii angielskiej na sześć dywizyi. Każda dywizya liczy po dwie brygady, a brygada po cztery pułki, (tylko dwie brygady liczą po pięć pułków). Pierwsza dywizya pod jenerałem-lejtnantem lordem Rockeby z brygadyerami pułkownikiem Drummond (komendant brygady gwardyi) i pułkownikiem Ridley; tak zwana szkocka dywizya pod jenerałem-lejtnantem Sir Colin Campbell z brygadyerami jenerałem brygady Cameron i pułkownikiem Horn; druga dywizya pod jenerałem-lejtnantem F. Markham z brygadyerami pułkownikiem Warren i pułkownikiem Windham; trzecia dywizya pod jenerał-majorem Sir W. Eyre z brygadyerami pułkownikiem Barlow i jenerałem brygady Trollope; czwarta dywizya pod jenerał-lejtnantem Sir H. Bentinck z brygadyerami jenerałem brygady Spencer i pułkownikiem Garret; nakoniec lekka dywizya pod jenerałem-lejtnantem Sir W. Codrigton z brygadyerami jenerałem brygady Straubenzzee i jenerałem brygady Shirley.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 8. września. *Monitor* donosi, że dnia 12. lipca zawarty został w Teheranie traktat przyjaźni i handlowy między Francyą a Dworem perskim. Szach ratyfikował ten traktat dnia 14. lipca.

Depesza jenerała Pelissier z d. 6. b. m. donosi, że upłynionej nocy gwałtowny pożar zniszczył rosyjski okręt dwupokładowy stojący w porcie sebastopolskim. Pożar ten, którego łuna oświecała cały obóz, zrządziła bomba rzucona na okręt z szańców armii sprzymierzonej.

Paryż, 8. 9½ godz. wieczór. Donoszą o nowym zamachu na życie Cesarza, ale na szczęście Cesarz został ochroniony. O godzinie 8½ jechał do teatru des Italiens. Gdy powóz poprzedzający, w którym jechały damy dworu, zajechał przed bramę, dał Włoch jeden, mogący mieć dwadzieścia lat, ognia z pistoletu. Cesarz, który zaraz potem przybył, przeszedł się na około teatru śród głośnych okrzyków zgromadzonego tłumu ludzi przed teatrem, potem udał się do loży, gdzie go powitały nowe okrzyki radości. Zbrodniarza aresztowano.

Paryż, 9. września. *Monitor* donosi o zamachu na życie Cesarza w następujący sposób. Wczoraj udał się Cesarz do teatru des Italiens; w chwili kiedy powóz z damami dworskiemi stanął przed bramą, wypalił jakiś człowiók znajdujący się na trotoarze z *dwóch* małych pistoletów; jednak prawie nie celując. Nikt nie został trafiony. Sprawca podobny raczej na obłąkanego anizeli na mordercę, został natychmiast aresztowany.

Depesza z Krymu z dnia 7. b. m. donosi, że ogień sprzymierzonych nieustaje. Znowu zgorzała jedna fregata rosyjska.

Turyn, 7. września. Dla nieporozumień o mianowanie jednego z członków poselstwa odwołano z Florencyi ambasadę sardyńską.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 11. września. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 215 wołów, które w 10. stadach po 10 do 57 sztuk z Dawidowa, Rozdołu, Brzozdowiec i Lesienic na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 208 sztuk na potrzeb miasta i płacono za sztukę mogącą ważyć 13¼ kamieni mięsa i 1 kamień łoju, 170r.; sztuka zaś, którą szacowano na 17¼ kamieni mięsa i 2¾ łoju, kosztowała 243r. 45kr. w wal. wiéd.

(Ceny targowe w obwodzie stryjskim.)

Stryj, 5. września. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i innych foraliów, jakie były w ostatnich 14 dniach zeszłego miesiąca na targach w Skolem, Stryju, Wojniłowie, Żydaczowie i Żurawnie: korzec pszenicy 13r.—13r.— 11r.—14r.—11r.; żyta 8r.30k.—8r.—8r.—8r.—8r.; jęczmienia 5r.30k.—6r.—6r.—4r.—6r.; owsa 4r.—3r.—3r.—3r.—5r.; hreczki w Żydaczowie 5r.30k.; kukurudzy 9r.—8r.—8r.—8r.24k.—0.; kartofli w Skolem 3r.12k., w Stryju 2r 24k. Cetnar siana 1r. 20k.—1r.20k.—1r.— 1r.—1r. Sąg drzewa twardego 6r.—5r.20k.—3r.40k.—6r.30k.—5r., miękkiego 2r.36k.—4r.—2r.24k.—6r.—3r.48k. Funt mięsa wołowego 7⅕k.—6k.—8k.—5⅝k.—5k. Garniec okowity 1r.50k.—2r.24k.—1r.45k.—2r.—2r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 11. września.		gotówka zlr	gotówka kr.	towarem zlr.	towarem kr
Dukat holenderski	mon. konw.	5	20	5	23
Dukat cesarski	" "	5	27	5	30
Półimperyał zł. rosyjski	" "	9	14	9	18
Rubel śrebrny rosyjski	" "	1	46	1	47
Talar pruski	" "	1	43	1	44
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	1	18	1	19
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	bez kuponów	91	36	92	—
Galicyjskie Obligacye indem.	bez kuponów	70	36	71	5
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	15	80	50

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. września 1855.		zlr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	91	54
" przedał " " 100 po	" "	—	—
" dawał " " za 100	" "	—	—
" żądał " " za 100	" "	92	24

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 7. września.				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	76 1/8 76 75 5/8	76
detto pożyczki narod.	5%	"	80 3/4 11/16	80 3/4
detto z r. 1851 serya B.	5%	"	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	"	—	—
Obligacye długu państwa	4 1/2%	"	67 1/4	67 1/4
detto detto	4%	"	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	"	—	—
detto detto detto	3%	"	—	—
detto detto	2 1/2%	"	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		"	—	—
detto detto z r. 1839		"	—	—
detto detto z r. 1854		"	98 5/8 1/2	98 9/16
Obl. wiéd. miejskiego banku	2 1/2%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		92	92
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		69 1/4 73	71
Akcye bankowe			974 975 976	975
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.			441 1/4	441 1/4
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.			2043 1/2 2047	2045
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 zlr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.			537 538	538
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 zlr.			—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 zlr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 7. września.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	116 115 7/8 3/4 l.	115 7/8 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	115 114 3/4 5/8 l.	114 3/4 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	83 5/8 1/2 1/4	83 1/2 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	113 112 3/4 l.	112 3/4 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	11—10 9 10 l.	11-10 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	114 1/4 114 114 l.	114 2 m.
Marsylia za 300 franków	133 3/8 1/4 3/4 l.	133 1/4 2 m.
Paryż za 300 franków	133 1/8 1/2 l.	133 1/2 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. września.

Obligacye długu państwa 5% 75 1/8; 4 1/2% —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2 1/2% — losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z. r. 1839 118 1/2. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 1028. Akcye kolei półn. 2030. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 118 1/2 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 112 5/8. l. 2. m. Hamburg 82 l. 2. m. Liwurno 110 1/2. l. 2. m. Londyn 10 56. l. m. Medyolan 112. Marsylia 130 3/8. Paryż 130 3/4. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 97 7/8. Pożyczka narodowa 80. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 366 1/2 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. września.

Hr. Dzieduszycki Maur., c. k. radca namiestnic., z Bóbrki. — PP. Gross Piotr, z Koniuszek. — Madurowicz Wał., c. k. nadradca finan., z Truskawca. — Ubysz Oktaw, z Sambora. — Pierzchala Ign., z Uszkowiec. — Łaczyński Hip., z Liska. — Czajkowski Jan, z Kamionki. — Zabierzewski Stef., z Truskawca. — Czermiński Jul., z Glinska. — Krziżek Jakób, c. k. radca rach., ze Stryja.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. września.

JEx. Hr. Schlik, c. k. jenerał kawal. do Złoczowa. — JEx. Ks. Schwarzenberg, c. k. feldmarszałek porucznik, do Złoczowa. — Bar. Smola, c. k. jenerał-major, do Złoczowa. — Wurmb, c. k. pułkownik, do Złoczowa. — Bohdan Stanisław, do Przemyśla. — Sozański Celest., do Przemyśla. — Hosiewicz Franc., c. k. radca sądu krajow., do Czerniowiec. — Piątkowski Anton, c. k. przełożony sudu obwodow., do Tarnopola. — Korczyński Leon, do Zubowa. — Korczyński Felix, do Korkowa. — Masch, c. k. podpułkownik, do Krakowa.

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w sierpniu 1855.

Średni stan barometru był 326.'''743 m. paryz. przy 0 temperatur. w porównaniu z lipcem wyższy o 1.'''019.

Najwyższy 329.'''51 d. 30. o godz. 2 z południa.

Najnizszy 323.'''45 d. 14. o god. 10. wieczór.

Najwieksza chwiejność wynosiła przeto 6.'''06.

Średnia temperatura była 15°.75 R., o 0°.05 niższa niż w lipcu, a o 2°.12 wyższa, niż zwykłe bywa średnia temperatura tego miesiąca.

Najwyższa + 26°.9. d. 5. o god. 2. z południa.

Najnizsza + 7.0. d. 18. o god. 6. z rana.

Największe średnie ciepło dziennie było + 21°.13 dnia 5.

Najmniejsze 9°.93. dnia 18.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 76.°53, o 2°.78 więcej, niż w lipcu.

Największa 96.8 d. 11. o god. 6. zrana.

Najmniejsza 38.7. d. 14. o god. 2. z południa.

Panujący wiatr był Z. jak w zeszłym miesiącu, siła jego w ogóle nieznaczna, tylko d. 16. z zachodu dość gwałtowna.

Całkiem pogodny dzień był 1; mało pochmurnych było 15; mocno pochmurn. 14; całkiem pochmurny 1; mgła 1; burz 1; deszcz padał w 8 dniach a wysokość jego wynosiła 11.'''75; gdy średnia wysokość wody deszczowej dosięga w tym miesiącu 35.'''34, przeto pozostała tą razą o 23.'''59 niższa i tegoroczny sierpień można uważać za bardzo suchy.

Dr. R.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. i 10. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	328.96	+ 5.0°	92 3	zachodni sł.	pogoda
2 god. pop.	327 88	+ 13 0°	82 0	" m.	pochmurno
10 god. wie.	336.29	+ 9.4°	82 3	" "	"
6 god. zran.	324 42	+ 9.4°	82 3	zachodni m.	pochmurno
2 god. pop.	324 28	+ 11 3°	76.9	" burza	"
10 god. wie.	325 26	+ 8.4°	92.1	pół.-zach. sil.	"

Przed południem i wieczór deszcz 1.''' 18.

KRONIKA.

(Stan cholery we Lwowie.)

Na dniu 10. września zasłabło 6 a umarło 3 osób. W ogóle od powstania zarazy zasłabło 5589 a umarło 2833 osób.

(Koleje żelazne w państwie austryackiem.)

Z końcem administracyjnego roku 1853 były otwarte następujące c. k. koleje żelazne: północna od Berna na Bömisch-Trübau do saskiej granicy, następnie od Bömisch-Trübau do Ołomuńca w długości 63·48 mil; południowa II. sekcya od Mürzzuschlag do Lublany w długości 41.66 mil; południowo-wschodnia do Marchegg na Peszt i Czegled do Szolnoka, a od Czegled do Telegyhaza kierunkiem ku Szegedynowi w długości 51.46 mil; wschodnia od Krakowa na Szczakowę do pruskiej granicy pod Mysłowicami, następnie od Szczakowy do granicy Polski rosyjskiej pod granicą w długości 8·9 mil; lombardzko-wenecka od Wenecyi na Mestre i Weronę do Mantuy, następnie od Mestre do Trevizo 22.73 mil, dalej od Medyolanu (Porta nuova) do Kamerlata 5 81 mil, a od Medyolanu (Porta Tosa) do Treviglio 4·1 mil, a zatem w ogółowej długości 32 64 mil; nakoniec południowa I. sekcya, od Wiédnia do Gloggnitz, od Mödling do Laxenburga, a od Neustadt do Katzelsdorf w długości 11·04 mil. Przeto ogółowa długość kolei żelaznych w roku 1853 wynosiła 209 18 mil.

Wszystkie skarbowe koleje żelazne są zbudowane i urządzone pod lokomotywy. Wszystkie mają jednaką szerokość toru, a inne urządzenia są takie, że wagony, a nawet większa część lokomotywów będą mogły przeprawiać się z jednej kolei na drugą, jak tylko się z czasem bezpośrednio połączą szynami. Również wszelkie koleje łączące się z kolejami austryackiego państwa, bądź prywatne-krajowe, bądź zagraniczne-rządowe, są budowane według tych samych zasad, tak iż we wszystkich kierunkach jest ułatwione bezpośrednie połączenie obrotu i przeprawa wagonów z jednej kolej na drugą.

Przyszłe wybudowanie kolei między dworcami południowej kolei I. sekcya, i uprzywilejowanej północnej kolei Cesarza Ferdynanda w Wiédniu, połączy bezpośrednio wszystkie południowe koleje z kolejami idącemi na północ, wschód i w południowo-wschodnią stronę Wiednia, i sprowadzi także ułatwienie komunikacyi, jakie tylko nieprzerwany związek wielkich linii komunikacyjnych w ogólności nastręczyć może. Ogółowa długość połączonych w ten sposób kolei austryackich będzie wtedy 253·8 mil wynosić.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 37. Rozmaitości.

Główny Redaktor M. Szrzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.